

Godkänt av SFOG:s styrelse 2021-10-21

SFOG-råd för preventivmedelsrådgivning och förskrivning av preventivmedel på distans

SFOG och FARG har en positiv hållning till den ökade tillgänglighet som preventivmedelsrådgivning på distans via videolänk innebär. En ökad tillgänglighet kan ge fler kvinnor tillgång till ett lämpligt preventivmedel och därmed förhindra oönskade graviditeter. Det är dock viktigt att preventivmedelsrådgivning på distans inte innebär en kvalitetssänkning, som istället riskerar att utsätta fler kvinnor för oönskad graviditet. För att säkerställa att preventivmedelsrådgivning och förskrivning på distans håller minst samma kvalitet som vid fysiska besök har SFOG beslutat om följande råd för konsultationer via distanskontakt.

Vid preventivmedelsrådgivning och förskrivning på distans ska vårdgivaren:

- Säkerställa att endast sjukvårdspersonal med goda och uppdaterade kunskaper om preventivmedelsrådgivning/förskrivning, dvs en person med adekvat utbildning motsvarande den som barnmorskor eller gynekologer har, handlägger dessa ärenden. Detta gäller även om ärendet rör sig om receptförnyelse.
- Inhämta fullgod anamnes för att bl.a. identifiera eventuella kontraindikationer, samt vid förskrivning av kombinerade metoder säkerställa att blodtryck kontrolleras med 1-2 års mellanrum. Se frågeformulär nedan.
- Erbjuder rådgivning eller förskrivning som täcker alla preventivmetoder. Förskrivning ska ske för 1 år i taget. Endast i medicinskt motiverade undantagsfall eller på patientens begäran ska förskrivning ske för kortare period.
- Kunna förevisa de olika preventivmedel som finns.
- Alltid erbjuda patienten en dialog, muntligt eller skriftligt, vid preventivmedelsrådgivning/-förskrivning-
- Liksom vid fysisk vård ha minst 40 procents förskrivning av långverkande preventivmedel (spiral eller p-stav) som kvalitetsmål*.
- Alltid informera om långcykelanvändning till kvinnor som har kortverkande hormonell metod oavsett om ärendet rör nyförskrivning eller receptförnyelse.
- Alltid inhämta kunskap om patientens risk för STI och oplanerad graviditet, samt om kvinnan kan av positiva hälsoeffekter av vissa preventivmetoder.

* <https://www.sfog.se/media/337029/kvalitetsmaal-antikonception-farg-2020.pdf>

Frågeformulär

Dessa frågor bör ställas inför besöket eller, om det inte förekommer, vid ett telefon-eller videosamtal:

- Hur viktigt är det för dig att inte bli gravid?
Det är verkligen viktigt för mig att inte bli gravid
Skulle inte göra så mycket om jag blev gravid
- Skulle du tycka att det finns fördelar med att slippa tänka på preventivmedel varje dag, vecka eller månad?
Ja
Nej
Kanske
- Tar du smärtstillande vid mens?
Ja, alltid
Ja, ibland
Nej, aldrig
- Behöver du stanna hemma från skolan eller från arbetet pga. din mens?
Ja, alltid
Ja, ibland
Nej, aldrig
- Vilken typ av mensskydd använder du den dagen du blöder mest?
Binda
Tampong
Både binda och tampong samtidigt
Menskopp
- Hur ofta får du byta ditt mensskydd de dagar du blöder som mest?
En gång om dagen
Tre gånger om dagen
Fyra till sex gånger per dag
Oftare än 6 gånger per dag
- Om det går att påverka, på vilket sätt önskar du att ditt preventivmedel ska påverka din mens?
Jag önskar undvika eller minska min mens
Jag önskar regelbunden mens varje månad
Ingen betydelse

